

Gorenjec

Št. 17. Leto XIX. - Kranj, 27. aprila 1935.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmayerjev trg št. 1. Telefon št. 73. „Gorenjec“ izhaja vsako soboto. Dopolnje sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankliranih pism ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjec“: celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, pos. št. 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Država in gospodarstvo

V nedeljo teden bodo volivci širom Jugoslavije poklicani pred volivne komisije, da izberejo zastopnike za parlamentarno delo. Razumljivo je, da bi vsak volivec dal rad izvoljenemu ljudskemu zastopniku kopico raznih nasvetov in naročil, kako naj se gospodari z državnim in privatnim premoženjem, saj gospodarska kriza tare več ali manj vse stanovne brez izjeme. Pri gospodarstvu je zainteresiran kmet, ker je cena kmetijskih produktov tako smešno nizka in delovna sila pa draga in vrh tega še visoke davčine. Zainteresiran je nadalje na gospodarstvu delavski stan, ki postaja iz dneva v dan večji revež in žrtev nenasitnega kapitalizma. Zainteresirana sta na gospodarstvu trgovec in obrtnik, ki tudi vedno bolj gresta v splošno obubožanje. Razumljivo je, da bodo kapitalistični volivci priporočali kapitalistično gospodarstvo in težnje kapitala, drugi pa bodo priporočali težnje proletariata, pa naj bo že delavec, kmet, obrtnik ali trgovec. Nekateri bi radi, da se kapital še bolj zaščiti, kakor je že zaščiten, drugi bi pa hoteli, da se zaščiti delovna moč delavca, kar bi bilo tudi prav.

Kaj bi pa mi svetovali in priporočali bodočim ljudskim zastopnikom, ki bodo poklicani, da bodo soudeleženi soudeleženci pri gospodarstvu države na neposreden način. Želeli bi, da bi poslanci delali na to, da začne država delati velika javna dela, kjer bi mnogi dobili zaželeno delo in neobhodno potreben kruh. Bodočim ljudskim zastopnikom bi prav posebno priporočali, da bi skušali preprečiti vsako izrabljanje državnega denarja in sploh javnega denarja. Skrbijo naj, da se ne bodo nekateri izvoljenci okoristili z javnim denarjem, katerega bi pridobili na nepošten način. Država sama mora biti pred vsem zgled pravičnosti in poštenega gospodarstva. Gospodarska bremena naj se pravično in enakomerno razdele na posamezne. Nikakor ne gre, da bi morda samo nekateri morali nositi davčna bremena, dočim bi pa bila drugim olajšana. Kajti nobena stvar ne rodi toliko zamer in odpornega duha, kakor krivična razdelitev davčnih bremen. Na to naj gledajo bodoči poslanci, če hočejo, da bodo vredni zaupanja v tistih, ki jih bodo volili. Nadalje pa naj skrbijo poslanci za to, da bodo od javnih del, ki jih bo pričela vršiti država, imeli zaslužek ne samo nekateri izvoljenci, ampak vsi. Kakor vemo, bi se imela graditi avtomobilska cesta Ljubljana—Kranj, železnica Sevnica—Št. Janž in še mnoga druga važna dela. Upamo, da bodo novoizvoljeni poslanci vse storili, da se bo zaslužek porazdelil pravično med vse in ne morda med kakšne privilegirance. Uverjeni smo, da bodo novoizvoljeni poslanci ne bodo trpeli razmer, kakor so bile za časa režima JNS, ko so imeli nekateri vse gospodarske ugodnosti, drugi pa so bili izločeni. Prepričani smo, da bodo izvoljeni poslanci ne bodo kaj takega trpeli. Prepričani smo tudi, da bodo slovenski poslanci skrbeli, da bo prihajal denar nazaj v kraje davkoplačevalcev po istem ključu, kot se dejansko davki tudi vplachu, in da bodo imeli tako pravično razdeljene ugodnosti vsi. Enako je potrebno tudi to, da se pravično zaposle po celi državi ljudski sloji od ministra do zadnjega ročnega delavca in bo delo pravično razdeljeno.

Pred vsem bi poslancem polagali na srce, da skrbijo za naše delovne sile in jih ščitijo pred tujimi in domačimi kapitalisti, ki mislijo, da jim ni treba poznati nobenih socialnih zakonov, ki so bili dani v korist delovnemu sloju. Res je, da imamo v naši državi dokaj moderne socialne zakone, izdane v varstvo delovnih slojev, toda žal so ti zakoni zgolj na papirju. Tudi pri nas postaja delovni človek le prevečkrat popoln hlapec kapitalizma. Država mora gledati, da bo na eni strani v gospodar-

skih stvarih pravična do državljanov, a na drugi strani je pa ena njenih velikih dolžnosti, da bodo tudi privatna podjetja pravična do svojih uslužbencev. Poslanec kranjskega okraja bo imel v tem oziru zelo hvaležno polje, saj se kranjski okraj vedno bolj industrializira in proletarizira.

Dnevi preizkušeni

Posameznik doživlja dostikrat težave, iz katerih si ne zna sam pomagati. Zato išče pomoči. Ta pomoč se izraža na razne načine in poti, po katerih kdo rešuje svojo situacijo, so tudi različne. Ta rabi duhovne opore, oni materialne.

Prav tako je dostikrat z narodi. Tudi narodi iščejo dostikrat izhodov iz situacije. Tudi narodi pridejo v stiske in težave. Celotno v take težave pridejo, da utegnejo izginiti kot narod in se utočiti v množici drugega naroda ali narodov. Že iz tega vzroka so zlasti zadnje stoletje narodi storili vse, da dobe svojo državo kot jamstvo narodnosti in napredka.

Večina srednjeevropskih narodov je dosegla svoje države. Tudi mi Slovenci smo pomagali soustvarjati svojo državo. Le žal, da so nas višje sile pri dobojanju mejnikov razkosale kar na 4 dele, tako da je v lastno državo prišlo le dve tretjini Slovencev. Ti Slovenci v naši državi in enako tudi Srbi in Hrvati pa iščejo po ustvaritvi države zopet razna pota, po katerih naj bi se uredila v čim večje zadovoljstvo naša skupna domovina. V tem smislu se izdelujejo programi raznih vrst in v tem smislu so tudi razna trenja med strankami, ki predstavljajo še dandanes večino med rodovi, ki so ustvarili državo.

Iz tega vidika je treba gledati tudi vsakokratne javne manifestacije. Pri teh se narod izreka za eno ali drugo ali tretjo politično linijo. Pri nastopih po ve narod državnikom že s svojim nastopom ali nenastopom, z glasovanjem za eno ali drugo listo ali na drug način, na čigavi strani je. Dobri in pošteni državni morajo nato, če jim je kaj za pravo ljudsko zaupanje in za zastopanje njihovih interesov, delati zaključke v prid naroda.

Poseben kotic

Velike cestne izboljšave na Gorenjskem. Kakor nam poroča veljavno časopisje, bo odpravljen Gašpejski in Jelenov klanec ter cesta asfaltirana do Podkorena. Nove trase so izpeljane tako, da se čimdalje izognejo klanec, ki vodijo v središča ali skozi nje. Vendar pa je treba vedeti, da je več variant za nove trase. Pa čeprav gremo že v drugo polovico aprila, še ni odločeno, po kateri trasi naj bi se gradilo. Ker pa tudi še ni dogovora, koliko denarja naj se porabi v ta namen, in pa tudi, kdo naj ga da, je problem še toliko težji. Kakor pa čitamo v volivnem časopisju, zmagujejo one trase, ki bi bile najcenejše. To je glavno merilo. Kakor pa slišimo, je ozadje tega vprašanja v tem, da je najcenejše, če ostane stara cesta, da se nikomur ne zameri. In že poleti utegnemo doživeti, da bo ta silno močna skupina imela prav. Nerodno bo pa samo to, ker naj se cesta tudi asfaltira. Tega pa ne bo mogoče tako naglo izvršiti radi nestalnosti splošnega časa. V Ljubljani je to lahko, ker delavci vsak teden ob plohi lahko zbeže v veže, kako pa naj bo to na Sorškem polju! V Ljubljani je toliko lažje, ker Ljubljančani tudi sami plačajo.

Izključitve iz JNS so zadnje čase popolnoma prenehale. To stanje bo pa došli poročili trajalo do 5. maja. Takrat pa itak ne bo mogoče nikogar več izključiti, kajti prav bodo imeli le oni JNS-arji, ki so bili izključeni do smrti. Danes (to je vso dobo od izključitve) je jasno, da je bila dosmrtna izključitev mišljena do smrti JNS.

Evharistični kongres v Ljubljani

Hitimo!

Odslej naprej bo posvečal Gorenjec v vsaki številki pod zgornjim naslovom pozornost pripravi, ki čakajo naše dekanije in naše župnije v teh zadnjih tednih, ki jih imamo še do kongresa. Prosimo župne urade oz. pripravljalne odbore, da prispevajo s svojimi iniciativami, s svojimi prireditvami in s svojimi spodbudami oz. svojimi dopisi k čim lepši in uspešnejši notranji in zunanji pripravi onih velevažnih dni evharističnega slavlja v Ljubljani. Vse dopise, ki se tičejo splošnih dekanjskih oz. župnijskih priprav v vaših župnijah, bomo priobčili pod zgornjim naslovom.

Naša notranja priprava za evh. kongres

Vsaka verska prireditev, če naj bo zares verska in če naj rodi trajnih sadov, mora izhajati iz globin dejanske vernih katoličanov. Evharistični kongresi imajo namen na zunaj pokazati ono bogastvo in lepoto, ki ju skriva v sebi kristjan, ki živi iz vere. Kakor rastlina ne bi poglala pomladanskega zelenja in cvetja in bi nam jesen ne podarila bogatih sadov, če ne bi bila rastlina, če ne bi bilo drevo zasidrano s svojimi koreninami v rodovitno zemljo, tako tudi verske prireditve ne morejo uspeti, če niso tisti, ki pripravljajo te prireditve, sami prežeti z verskimi resnicami, če niso sami zasidrani, vkoreninjeni v veri, v Boga. Resnice, ki jih verujemo, zapovedi, ki jih poznamo, morajo postati naš edini življenjski program, ki se ne sme nikdar in nikjer predrugačiti ali zapostaviti pred kako drugo idejo. Živeti iz vere se pa tudi pravi, živeti od nadnaravnega kruha, živeti od milosti, ki jih prejemamo iz Kristusovih zakramentov. Iz tega sledi, da mora naša notranja, dušna sila za evharistični kongres v nas in v naših župnijah izvesti to, da bomo lahko rekli: živimo iz vere, in zato bomo na kongresu na zunaj pokazali to, kar nosimo v svojih dušah. V luči verskih resnic urejamo naše družinsko življenje; pokorni božjim zapovedim hodimo starši, vzgojitelji in otroci v cerkev k službi božji in vabimo k tej pobožnosti tudi one, ki dosedaj niso zahajali v cerkev. V zavesti si svoje onemoglosti in željni Boga pristopamo bolj vneto k sv. spovedi in k daritvenemu obedu (sv. obhajilu), bolj kot prej umevamo Kristusa, ki nam zagotavlja: „Kdor ne je od tega kruha, nima življenja v sebi.“ Mi pa, ki pripravljamo evharističnemu kralju mogočno manifestacijo, moramo biti živi, moramo iz zakramentov, iz neusahljivih rezervarjev božjega življenja, oplojati najprej svoje duše, potem pa bo ogenj vere in božje ljubezni uporabil naše sile za službo požrtvovalnih apostolov. Zato bodi skrb vseh onih, ki kakorkoli pripravljajo v fari druge za evharistični kongres, ta, da bodo sami zlasti v teh zadnjih tednih dajali zgled ne samo z navdušeno besedo, ampak tudi s tem, da bodo veliko molili pred evharističnim Prijateljem in da bodo pogosto svoji evharistično vero in navdušenje zalivali s studenčnico božjega življenja, ki teče iz daritve sv. maše in iz zakramentov. — Po večini so imele vse fare duhovne vaje za vse stanovne. Delo, ki ga je vsak v svoji duši pod božjim vplivom v tistih dneh započel, se mora nadaljevati. Čez teden dni se bo pričela nam Slovincem tako priljubljena šmarčnična pobožnost. Letos bodo vsi šmarčnični večeri oz. jutra posvečeni evharistični misli. Jasno je, da bodo prav zato naše cerkve letos še posebno polne.

— Letošnje binkoštno zborovanje mož in fantov na Sv. Joštu bo tudi prežeto z evharistično mislijo, zato ne sme ob tej priliki nobeden možki ostati doma. — Kakršna bo notranja priprava zlasti mož in fantov, tak bo tudi potek evharističnega kongresa v Ljubljani. Zato, možje in fantje, na delo za Kristusa, na delo zase, za Cerkev, za naš slovenski narod!

Glavni pripravljalni odbor v Ljubljani je v veliki zadregi, ko ne more iz nekaterih župnij dobiti potrebnih informacij. Nikar ga ne ovirajmo pri tako težkem delu s svojo počasnostjo in morda celo brezbriznostjo. Vsi župnijski odbori, ki tega še niso storili, naj takoj vzamejo v roke „vprašalno polo za mesec april“ in naj tam stavljen vprašalniki hitro rešijo, seveda ne samo na papirju, ampak najprej v lepo izpeljani organizaciji. — Hitro moramo sporočiti zlasti: 1. koliko udeležencev bo iz posamezne fare (moških, žensk), 2. koliko otrok in kako je preskrbljeno za njihovo vodstvo itd. Ne zavlačujmo, vsaka malomarnost se bo maščevala. Impozantnost in učinkovitost slovesnosti na kongresu ne zavisi samo od molitve in notranjih priprav, marveč tudi v veliki meri od dobro izpeljane organizacije, t. j. od zunanjih priprav, ki jih pa more glavni odbor izpeljati le tedaj, če se bodo njegova navodila vestno upoštevala in uresničevala. — Ne pozabite, da bodo dali posebno očarljiv pečat evharističnemu kongresu otroci, po moznosti uniformirani, dalje njihovi prapori in narodne noše. Naj čimprej v vsaki fari pripravljalni odbor ugotovi, koliko pravičnih narodnih noš bo moglo nastopiti pod okriljem dekanjskega pripravljalnega odbora (ta se mora za našo kranjsko dekanijo v kratkem ustnoviti).

Šolski otroci. Organizirajmo jih, saj bodo oni posebno veliko prispevali za kongres s svojimi molitvami, s svojimi zbirkami in svojimi evharističnimi prireditvami. Ves mesec maj naj otroci še podvoje svoje molitve, še bolj pridno naj obiskujejo svojega mladega Prijatelja v sv. obhajilu. Vsak katehet oz. učitelj ali učiteljica naj bi otroke navajal v teh zadnjih dneh k velikodušnim pripravam za dobrega Jezusa, ki tako zelo ljubi svoje male! Ne pozabite dati otrokom vseh razredov za mesec maj listka „Jezusovi dnevi“. Žrtve, ki jih bodo v tem mesecu po vsej Sloveniji naši šolski otroci pokazali, bodo še posebno rodile bogatih uspehov. — Pomagajmo revnim otrokom z zbirkami, ki jih bodo prinesle prireditve, n. pr. evharistična akademija v mesecu maju, da se bodo mogli tudi oni udeležiti svojega programa na Stadionu dne 29. junija. — Celoten program evharističnega kongresa bomo objavili pozneje.

Našim družinam v Kranju in okolici

Pripravljalni odbor v Kranju bo v kratkem moral odposlati statistiko: 1. koliko narodnih noš bo nastopilo iz naše župnije, in 2. koliko mož, fantov, žena in otrok se bo udeležilo evharističnega kongresa. Prosimo, da nam sami javite (predsednik v tiskarni Tiskovnega društva), koliko narodnih noš (lepih celih) imate v vaši družini. Obenem bodo člani pripravljalnega odbora v Kranju napravili statistiko, koliko otrok in odraslih bo šlo na kongres. Upamo, da bomo imeli svoj vlak za moše in fante, posebnega za šolske otroke in posebnega za druge udeležence. Starši, pustite otroke radi na kongres, saj bodo pod nadzorstvom; na vsakih 20 otrok bo določen en reditelj ali rediteljica, ki bo zanje odgovoren. Pošiljajte otroke k šmarnicam in k zakramentom, zakaj oni vam bodo koristili s svojo otroško pobožnostjo. Glede obleke, ki naj bi jo imeli otroci, bomo poročali drugič.

Spomenik Franu Bonaču

Odpor za postavitev spomenika Franu Bonaču v Kranju je izdal sledeči proglas:

„Kakor je znano, se je sestavil odbor, ki ima namen postaviti na Brezjah našemu vzornemu in zaslužnemu tovarišu č. g. Franu Bonaču, ki ga nam je kruta usoda tako nenadoma iztrgala iz naših vrst, dostojen spomenik. Saj je pokojni ravno na Brezjah tolikokrat zbiral slovenske vojske, jih bodril in vnel za vse dobro in blago. Vsak, kdor je poznal, slišal in čul o Bonaču, ve, da je bil mož slovenskega naroda, ki se ni strasil potov in težav, da zastavi svojo krepko besedo v obrambo našega naroda in jezika, pa tudi v obrambo vseh ponižanih, teptanih in razžaljenih. Njegove zasluge za postavitev spomenikov padlim in umrlim v svetovni vojni so tako velike, da odlični naš tovariš gotovo zasluži spomenik. Skoro ni župnije in vasi, kjer ne bi Bonač vzbujal s svojo ognjevitno besedo vojske iz svetovne vojne k vzvišenim idealom večne Lepote in Dobrote.

Zato se sedaj obračamo do vseh vojni tovarišev s vljudno prošnjo, da pomagajo uresničiti našo, lepo zamisel.

Vljudno vas prosimo, da prispevate za spomenik Franu Bonaču in da bomo z vašimi prispevki mogli uresničiti našo, zamisel.

Za vašo naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo, zahvaljujemo se vam tudi za vsak dar, ki ga boste naklonili v počastitev spomina pokojnemu Franu Bonaču.

V vseh zadevah akcije za spomenik Franu Bonaču se obračajte na podpisani odbor. — Prispevke pošiljajte po polnočnicah čez računa št. 11.997 z označbo „za spomenik Franu Bonaču“.

Vsi tisti, ki žele, da se ta spomenik čimprej postavi in da naj bi bil spomenik dostojen reprezentant Bonačevih idej, poštenosti, zvestobe in tovarštva slovenskega vojaka, so naprošeni, da ta proglas ponatisnejo.

Iz uprave

IZ UPRAVE. Naročniki Gorenjca se pritožujejo, da lista ne prejemajo redno. Naše cenj, naročnike obveščamo, da list oddamo vsak petek popoldne na pošto in da ni radi zakasnitev iskatil krivde pri upravi lista. Vse naročnike prosimo, da nas obveste, ako prejmejo list nereditno, da bomo na merodajnih mestih skušali odstraniti neredno dostavljanje.

Uprava Gorenjca.

Tedenske novice

Ban dr. Dinko Puc v Kranju

Danes v petek ob 10 je prišel v Kranj g. ban dravske banovine. Kranj je pri sprejemu dokazal spoštovanje do vrhovnega šefa državne uprave v Sloveniji. Pred mestnim magistratom so ga sprejele razne korporacije in društva, na sreskem načelstvu pa so se mu poklonile deputacije.

Ob priliki sprejema je v zahvalnem govoru na pozdrave poudaril g. ban misel, da ne smemo prezirati slovenskega jezika, kakor tudi ne zapostavljati jugoslovanske misli. Kakor ti dve misli zahtevata složnost celega naroda, da se obrani zunanjih sovražnikov, tako se pa tudi ne smejo ločiti gospodarsko enotne pokrajine, to je mesta od podeželja, ki so navezani drug na drugega. G. ban se je predstavil tudi kot zaščitnik zakonitosti in pravičnosti in ne kot eksponent katerekoli stranke. — Nadaljnje poročilo prinesemo zaradi zaključka lista prihodnjic.

Odgovor „Delavski politiki“

Naj ve delavstvo! Zadnja Delavska politika prinaša iz Kranja vest, da je Gorenjec reklamni tednik in list popravkov. Ta ugotovitev nas zelo veseli, ker dokazuje in potrjuje uspešnost naše reklame. Kar se tiče popravkov, pa ve list sam, kako se taki popravki rode, in tudi, v koliko ti popravki ustrezajo navadno resnici. Ker to list mora vedeti, se nam zdi čudno, zakaj naj bi bil list — list popravkov. Bolje bi Delavska politika povedala, če bi nas predstavila kot list, ki bode v oče kljub res številnim popravkom. Resnica pač bode v oči. Pri Delavski politiki se najbrž ne morejo tako postaviti. Glede inseratov pa povemo, da naš list propagira le domače trgovce in obrtnike. Še nikdar ni nihče videl v našem listu oglasov tujih tvrdk, kot jih pogosto vidimo v Delavski politiki. Zakaj ta „delavski“ list propagira take tvrdke, lahko vsak ugane. Naš delavec mora živeti v brezdelju, ker tuje tvornice konkurirajo na vseh mestih. Delavski voditelji bi morali sami priti do tega, da odklanjajo tuja podjetja in da se bore proti tujemu kapitalu. Prav v tem vidimo, kakšni so ti voditelji delavstva. Stalni kompromisi delajo med kapitalisti, delavstvu pa oznanjajo novo dobo. Dobro vemo za njihove misli; njim ni glavno, boj proti kapitalizmu, ampak boj proti svobodnemu delavstvu, kar ravno najlepše dokazujejo inserati v Delavski politiki. Sicer se pa Delavski politiki zahvalimo, da je povzročila ta naš odgovor, da se spoznamo še s te plati.

POSILANO. Odgovor: Na mnoga pisma na vprašanja glede oddaje moje gostilne sporočam vsem, da sem zaenkrat ukinitel gostilniški obet za eno leto in gostilne sploh ne oddam. Osebi pa, katera je na obnem zboru Gostilničarske zadruge v Kranju gobeždala, da sem ji jaz ponudil gostilno v najem, pa povem, da je njeno gobeždanje navadna laž.

Peter Mayr, Kranj.

* Uredništvo za članke pod gornjim naslovom ne odgovarja.

KRANJ

Velika noč v Kranju. Velika sobota je bila letos izredno lepa, res prava velikonočna sobota, polna sonca in veselja. Ob 6 zvečer so se pričele cerkvene molitve in nato se je po mestnem trgu razvila veličastna velikonočna procesija vstajenja. Tako velike udeležbe pri velikonočni procesiji še nismo videli v Kranju. Duhovščina je še stala pred cerkvijo z Najsvetejšim, ko je že prišel prvi konec procesije nazaj k župni cerkvi. Velikonočne procesije se je udeležil g. sreski načelnik dr. Gregorin s podnačelnikom g. Mahničem, izmed uradnih pa g. postajenačelnik Toporiš in nadzornik finančne kontrole g. Torkar, gimnazijo sta zastopala gg. profesorja Zontar in Plut. Pri procesiji je lepo svirala godba Glasbenega društva. Vsa okna po vseh ulicah, koder se je pomikala velikonočna procesija, so bila razsvetljena.

Socialni tečaj za delavstvo zaključil Jugoslovanska strokovna zveza v Kranju na belo nedeljo ob 9 dopoldne. Obenem bo redni sestanek članstva kranjske skupine. Vsi člani naj si štejejo v dolžnost, da se sestanka udeleže. — Vabljeni so pa tudi drugi delavci in delavke.

Osebnostna vest. Imenovan je za poštnega inspektorja 5. grupe upravnik pošte v Kranju g. Ivan Slavec. Cestitamo!

Skupina poselske zveze v Kranju ima sestanek v nedeljo 28. t. m. popoldne ob pol 4 po popoldanski službi božji v pevski sobi župnišča. Pridite vse!

Ni vse slabo, kakor tudi ne vse novo dobro! Dokazano pa je, da bi stari način pranja, t. j. poraba luga iz bukovega pepela za namakanje, za pranje pa Zlatorog-ovo milo boljši, kakor pa sedanje pranje z različnimi pralnimi praški. Lug iz bukovega pepela in Zlatorog-ovo milo ne moreta škodovati niti najfinjšemu perilu, ker je prvi naravni produkt, drugi pa izdelek iz najfinjših surovin. Zato zahtevajte pri svojem trgovalcu vedno izrecno le Zlatorog-ovo milo!

PRIMSKOVO

Niso nas pozabili. Do nedavnega smo živeli mirno, kakor da je pozabilo vse na nas. Mnogo težav in potreb imamo, ali nikogar ni, da bi nam lajšal to gorje. Nihče ne vidi toliko delavskih družin lačnih in kmetov potrebnih pomoči. Nihče ne sliši klika na pomoč. S hitrimi koraki pa se bližajo volitve in sedaj v teh dneh so prišli oznanjevalci boljših časov. Eden oznanja rešenje delavcu, drugi pomoč kmetu. Besede so tako lepe, da človek nehoti sanjati o srečnejši bodočnosti. Saj ni nič drugega kakor to, da je v naši vasi res lepo število volivcev in po teh se jim toži.

Na belo nedeljo gostuje v gasilnem domu dramatični odsek iz Brega pri Kranju z igro „Črna žena“. Z udeležbo pomagajte mlademu društvu, da bo zraslo v mogočno ognjišče narodne zavednosti. Ker je igra gorenjska, boste z njo zadovoljni.

KRIZE

Velikonočni procesiji. V naši župniji imamo že nekaj let sem dve procesiji vstajenja Gospodovega. Na veliko soboto v mraku je bila nad vse lepa procesija iz katoliške kapele v zdravilišče Golniku. Slavnost je povečala mogočno izbrano petje moškega zbora iz Križev in znana tržaška cerkevna godba. Procesijo je vodil domači kriški župnik g. Hartman v asistenci zdraviliškega kurata župnika Leilerja in pacienti g. Drvodela, kaplana iz Sv. Lovrenca na Pohorju. Častite sestre in nežna mladina je pa z lučami spremljala od mrtvih vstalega Zveličarja. Udeležili so se procesije tudi gg. zdravniki in uprava ter domači kriški župljani in iz sosedne goriške župnije. Lepše procesije si ne morete misliti: vse razsvetljeno, mirni tihi večer in s snegom pokrite planine v ozadju, to je slka nebeške lepote! — Na veliko nedeljo ob 4 se je pa vršila procesija iz župne cerkve v Križah. Ljudstva za dve cerkvi, isti pevci in godba kakor prejšnji večer na Golniku, slovesno zvonjenje, streljanje, kresovi in razsvetljava. Članice ženske in dekliske Marijine družbe so nosile sveče, kar je še povečalo sijaj ogromne procesije. Po vrnitvi v cerkev je bila nato slovesna sv. maša ob asistenci domačega g. kaplana in g. kurata z Golnika, daroval je pa sv. mašo domači g. župnik.

BREG PRI STRAZIŠČU

O jeziki. Ali ni to čudno, da mora biti toliko govoričenja brez haska! Tudi pri nas je zlasti zadnji čas tako. Izgleda celo, da naj bi nekaj ženskih jezikov odločalo, mi pa naj bi plačevali. Pa se bo že treba sporazumeti na boljši podlagi.

Naši gasilci prirede na belo nedeljo na Primskovem narodno igro „Črna žena“. Prireditev se vrši v gasilnem domu ob 4 popoldne. Pričakujemo velike udeležbe.

I. delavsko konzumno društvo je najsolidnejši, najcenejši nabavni vir za vsakega konzumenta!

Ali si član te zadruge? — Ali kupuješ vse pri zadruzi?

Lavtizar Josip:

Junaška doba Slovencev

Zgodovinska povest iz 15. stoletja. Godi se na Gorenjskem v času turških vpadov. Nadaljevanje

Da ostanemo združeni z rimsko cerkvijo in da tudi sosedne dežele ne pridejo v enake stiske, moramo klicati na pomoč. Naše razmere so take, da popolnoma propademo, ako ne dobimo prijateljev, ki bi nas podpirali. Če zasede sovražnik naše dežele, ga ne bo ovirala ne gora ne voda, da bi ne vdrl tudi v nemške in italijanske pokrajine. Bati se je celo za Rim, ker so Turki po zasedbi Carigrada prišli že v kratkih letih tako daleč.

Koga drugega pa naj bi klicali na pomoč, kakor najvišjega poglavarja krščanske cerkve, ti stega, ki je od Boga postavljen, da krmari čoln sv. Petra. Zato smo trdno prepričani, da se ne bodo mogli mohamedanci nikdar ponašati in govoriti: Mi se ne bojimo krščanskega meča, ker je ni sile, ki bi nas ovirala v prodiranju in potisnila nazaj.

Iskreno prosimo Vašo Svetost, naj uvaža veliko nečast, ki jo dela sovražnik s tem, da ruši hiše božje, skruni zakramente in da je bilo toliko božjih služabnikov ter več tisoč ljudi pomorjenih. Kako neusmiljeno je Turek ločil može in žene, brate in sestre, starčke in otroke, ter jih nage, bose, lačne, žejne, vkovane v verige in z na hrbtu zvezanimi rokami odgnal v sužnost! Kako sramotno in brez kazni oskrnjena žene in device, ki kličejo na pomoč, pa jim nihče pomagati ne more! Kako neusmiljeno preliha krščansko kri in kakšno revščino trpijo kristjani, ki jim je bilo vse

imetje ugrabljeno in požgano ter nimajo nikjer zavetja, da bi se skrili sovražniku! Kako strašna nadloga je to, da morajo matere z malimi otroki v črni noči in nevihti bežati iz domače hiše, bežati večkrat brez obleke, da nimajo ne sebe ne dece s čim pokriti! Koliko je mraza, strahu in joka! Nobeno človeško srce ne more tega popolnoma umeti, nihče popisati in dopovedati.

Zato prosimo Vašo Svetost in ves kardinalski zbor, da bi nam prejkomogoče pomagali z močno deželno brambo ali pa še boljše, da bi napravili veliko vojno podvzetje zoper silovitega sovražnika. (Glej dr. Josip Gruden: Zgodovina slovenskega naroda.)

Kranjski deželni stanovi v Ljubljani, na dan po sv. Marku 1474.

Pripis: Od kranjskih deželnih stanov pooblaščen poslanci, ki izročajo Vaši Svetosti pričujoče pismo, so sledeči: Grof Jurij Lamberg, graščak na Gutenbergu, Osvald, opat cistercijskega samostana v stični, Prosper Kamuli, apostolski protototar in župnik v Kranju, Janez Grašič, posestnik in župan v Križah nad Kranjem.

Poslanica, ki so jo nesli v Rim, je bila sestavljena v latinskem jeziku. Pri seji deželnih stanov pa jo je čital zapisnikar v nemščini. Vsi odborniki so odobraval njeno vsebino in se zahvalili škofu za genljiv opis turških grozovitosti. Deželni glavar je zaključil sejo z besedami:

„Ne prikrivajmo si, da živimo v skrajno žalostnih razmerah. Vse blaginje so izpraznjene. Stroški naraščajo od dne do dne. Naloženih je že toliko davkov, da ni nobenega upanja, kje bi še kaj dobili. Kranjska dežela omaguje pod bremenom, ki jih mora nositi. Turku se ne moremo več

zoperstavljati. Dozdaj smo ga v Ljubljani nekoliko odbijali, v bodoče ga ne bomo mogli več. Zato smo segli po zadnjem sredstvu, ki nam daje iskrico upanja. Približati se hočemo očetu kristjanov z nado, da prošnja ne bo brezuspešna, saj je naš poraz tudi njegov poraz, naša zmaga tudi njegova zmaga.“

X.

PRI PAPEŽU SIKSTU V RIMU

Pred rimska vrata pridejo, vratarja brž pokličejo: „Oj ti vratar, vratar ti mlad, ki ključ imaš od rimskih vrat, odpri jih trudnim romarjem, od daleč smo dospeli sem, Očeta svetega iščemo, le nanj se mi zanašamo.“

Nemalo začudenje je nastalo v vsej okolici, ko so ljudje zvedeli, da bo šel kriški župan Janez Grašič v družbi visokih gospodov v Rim. Menda se še ni nikoli zgodilo, da bi bil preprost slovenski kmet izbran za poslanca k svetemu očetu. In da ga je sam ljubljanski škof Ziga Lamberg za to opravilo priporočil!

Kriški vikar je prišel prvi Grašiču čestitat, za njim pa kar po vrsti vsi drugi občani. Daleč na okrog so edino o tem govorili in blagoravili Grašiča, da bo videl Rim in papeža.

Grašičeva žena Katarina in hčerka Lenca sta imeli seveda polne roke dela. Pa še zelo sta moral hiteti, ker je bilo samo tri dni časa. Odhod poslanca je bil namreč določen za prvi dan majnika 1474.

Halo!

Najfinejši in najcenejši mizarski izdelki pri
Stale Ludvik, Tržič - Bistrica

Halo!

NA TRSAT!

Bliža se mesec majnik, mesec nebeške Matere. Vse, kar je še verno, hiti pred Marijin oltar. Koliko najlepšega cvetja bo krasilo njene kipe, koliko vročih prošenj bo šlo iz človeških src. Ni vasi ne mesta, v katerem ne bi imela Marija kraja, kamor bi se ne zatekali mi revni. So pa kraji, kjer je nebeška Mati prav posebno čiščena. Slovenci so te kraje vedno radi obiskovali, ker so našli v težkih časih na teh krajih novih moči za boj proti sovražniku. Tudi mi smo poklicani, da to dediščino naših očetov in mater zvesto čuvamo in nadaljujemo. Trsat je ena od mnogih božjih poti, kamor so radi romali naši predniki. Letos imamo priložnost, da gremo tudi mi k njej. Mnogo imamo težav, pojdemo pred njen oltar in potožimo ji! Romanje ob 19. maja in stane vožnja 155 Din tja in nazaj. Vsa pojasnila daje uprava Gorenjca. Prijave se sprejemajo samo do 5. maja.

TRZIC

Sveto leto 1900 našega Odrašenja zaključujemo na prav slovesen način. V četrtek, petek in soboto je večerna pobožnost v župni cerkvi. V nedeljo popoldne je služba božja posvečena temu izrednemu zaključku, ki nas povede v duhu k zaključnim slovesnostim v Lurdu. Zvečer ob 8 pa je cerkveni koncert, katerega se udeležimo trziški farani v obilnem številu.

Zanimiv popravek. V zadnji številki Gorenjca smo čitali zanimiv popravek Prostovoljne gasilne čete. Trziška javnost se sprašuje, kaj to pomeni. Oni pa, ki so bili priče vsemu dogodku ob priliki zadnjega alarma, pa debelo gledajo, češ, ne vemo, ali se nam je sanjalo, ali so nekateri napravili samo šalo z nami. Sicer pa vse kaže, da bo zadevo moralo razčistiti sodišče, ker advokatska pisma že romajo k posameznim strankam. Trziško javnost naprej opozarjamo, naj zadevo pazno zasleduje.

Volivno gibanje. Ni bilo še v zgodovini tako mirnega razporedenja za volitve, kakor to pot. Topalovičevci so imeli sklicana dva shoda za velikonočni ponedeljek, pa jim zborovanje ni bilo dovoljeno. Zato so se v praznike nekam kislno držali. Hitro so se pa opogumili in so v torek zjutraj že prišli med svoje tovariše s krilatico: „Bojijo se nas!“ Kljub temu se jim tovariši smejejo, češ, preje ste se vi nam smejali, sedaj ste pa sami v škripih.

VODICE

Postavitve evharističnega križa. Potem ko smo z duhovno obnovo pripravili najprej naše duše, smo na veliki petek zvečer blagoslovili naš križ. Ne samo vsa župnija, moške, fantje, žene, dekleta in naši otroci, tudi prav mnogo naših sosedov se je te genjive slovesnosti udeležilo. Tako velike procesije še ni doživela fara. Najprej moški, vsi z lučami, nato duhovščina, za njo ženske, so skozi vas med popevanjem evharističnih pesmi in na čast Križu v dolgi vrsti po štiri in štiri so v veličastni procesiji sredi temne noči hiteli h križu, ki je postavljen na križišču cest. Križ je iz hrastovega lesa umetniško izdelan. V sredi križa je zlato obrobjen kelih s hostijo. Hostija je iz belega, kelih pa iz rumenega stekla, od znotraj električno razsvetljen. Kako presneti po noči popotnika, ko zagleda žarečo hostijo s kelihom kot kažipot. — Pred križem je načelnik katoliške akcije za ljubljansko škofijo dr. Miha Krek v krasnem globokem govoru z iskrenimi besedami razložil pomen evharističnega križa, hostije in keliha. Poudarjal je zlasti, da bodi križ, hostija in kelih simbol farne skupnosti, duhovna vez vseh članov župnije, naj bodo doma ali na tujem, živeti na rodni zemlji ali izseljenci. Po govoru se je križ blagoslovil, narkar je vsa množica zapela pesem na čast križu in Povsod Boga. — Tako naj križ še našim potomcem priča o naši veri v Boga, skritega pod podobo kruha in vina.

ŠENČUR

Evharistični križ. Na cerkvenem trgu je na veliki petek prvič zažarel 10 m visok spominski križ na 1900. obletnico odrašenja. Tudi kot klicar na evharistični kongres je našel les daritve in zmagoslavja pomenljivo mesto. Pred farno cerkvijo stoji vzvišen evharistični križ kot znamenje ljubezni trpečega Sina božjega, oznanjujoč begotomno človeštvo večno resnico: Po Golgoti je sinil nad vstajenja! Lepa je bila rimska procesija, ki je bila skoraj tako dolga, kakor velikonočna naslednji dan. Čes 1000 faranov je ob 8 zvečer s prižganimi svečami korakalo iz župne cerkve v svečanem sprevodu do Podlipnika in nazaj, kjer je po blagoslovitvi križa in govoru domačega g. župnika zadonela skupna pesem: Kraljevo znamenje križ stoji... Kako da ne bi privzdignili svoje roke k svetlobi povečanega križa, da vidimo trnjevo pot v noči življenja!

Prišel je, prišel zeleni Jurij... Spomin farnega zaščitnika smo obhajali preteklo sredo. Jutri, na Jurijevo nedeljo, pa ga počastimo v cerkvi s slovesno sv. mašo. Ta dan imamo v Senčurju „ta mali semenj“. V neki Meškovi

Za neveste Hlebš Kranj Velik popust

vsa kuhinjska posoda, jedilno orodje, vse za gospodinjstvo

slike, okvirji, ogledala, steklenina, porcelan

legendi o sv. Juriju stoji takole zapisano: K nam prihaja sveti vitez Jurij s prvim zelenjem in prvim cvetjem ter vsi mladi in stari radostno pozdravljajo „zelenega viteza sv. Jurija“, kateri naj za nas Boga prosi, da ostane vedno pomladno živa naša vera, vedno mladostno zeleno naše upanje in da vedno živo cvete naša ljubezen.

HRASTJE

Smrt kosi. Zadnji teden je smrtna kosa ne pričakovano naglo kosila. V teku petih dni je spravila dva moža sosedu k večnemu počitku.

Dne 13. aprila je umrl od kapi zadet, prevlečen s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 57 let Janez Vehovec, po domače Adamovec na Prebačevem. Pokojni je bil dolgoletni cerkveni ključar cerkve sv. Križa na Prebačevem. Bil je dober oče, skrben gospodar in katoliški mož, ki je zvesto spolnjeval krščanske dolžnosti. Še prejšnjo nedeljo je bil pri sv. spovedi in obhajilu in na dan smrti pri sv. maši. Kakršno življenje, taka smrt. — Dne 18. aprila pa se je oglasila smrt s svojo neizprosno koso pri sosedu in preselila v boljše domovino Fr. Stareta, po domače Pernjaka v starosti 58 let. Bil je še prejšnji dan pri sv. maši in sv. obhajilu. Čeprav je smrt naglo prišla, je bil toliko srečen, da je prejel sv. zakramente za umirajoče in tako mirno zaspal. Zapušča žalujočo 82 let staro mater in ženo. Blagima možema naj sveti večna luč, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje.

TRBOJE

Trbojski igralci in igravke so nam na velikonočni ponedeljek res prav živo pokazali razvalino življenja na odru Kocjanovega dvojnega poda. Vsi smo strme občudovali to igranje. Vse sama živa, gola resnica. Res pravo življenje v takih družinah. Prav kakor je igro zamislil g. pisatelj Finžgar, tako so jo podajali na odru. Ne vem, komu bi dali kaj več prednosti, ali staremu Urhu, ki je hčerko Lenčko možil z Martinom iz lakomnosti, ali Lenčki, ki je ljubila Ferjano, a iz pokorščine do očeta se udala v nesrečni zakon. Pohvaliti pa je treba sploh vse igravce, ki so se res potrudili in nam vsem gledavcem pripravili prav lepe igrice poštenega razvedrila in užitka. Posebno pa še zasluži zahvalo in pohvalo mavški kvartet pod vodstvom g. organista iz Mavčič, ki so radevolje prišli zapet nekaj prav lepih, krasno podanih pesmi. Le zopet kaj kmalu pokažite delo svojega duševnega truda. Koliko več je vredna vzorna izobražena mladina, ki hrepeni po vsestranskem napredku, kakor pa divjaški izzivači. Le naprej po jasno začrtani poti!

MOŠNJE

Evharistični križ. Na veliko noč zvečer smo v najlepšem vremenu blagoslovili na prijaznem otoškem griču evharistični križ. Slavje je poviševala na novo vpeljana električna luč v cerkvi in na križu, bengalična razsvetljava, tisoč lučk v rokah starih in mladih, streljanje, potrkavanje, zastave na vseh hišah, dva govora podvinskega oskrbnika in mošenjskega kaplana, lepe pesmi breških in mošenjskih pevcev in lep nastop domačih gasilcev. Križ je blagoslovil „mošenjski župnik v spremstvu begunjskega župnika in štirih frančiškanov. Slovesnost so mnogoštevilno počastili sosedni Radovljčani, Begunjski, Leščani, Lešani, Dobravci in drugi. Otok še ni imel nikoli toliko lučk, duš krščanskih tudi ne — turških je pa bilo morda več. — Ker ne moremo v Lurd, bomo za sklep svetega leta hodili na Brezje k svetim mašam in sveto leto na belo nedeljo popoldne zaključili z zadnjo svetoletno procesijo in zahvalnico.

KOVOR

Blagoslovitev evharističnega križa. Na velikonočno nedeljo smo tudi pri nas blagoslovili evharistični križ, ki nas bo spominjal in vabil na evharistični kongres. Križ je visok 13 m in stoji na lepem cerkvenem posestvu na Izenkovem griču in gleda po Kovorju. Križ je lepo razsvetljen in viden celo iz kriške fare. Na veliko nedeljo zvečer ob 7 so se vršile v cerkvi najprej slovesne litanije Matere božje, ki jih je opravil trziški g. župnik Vovk z asistenco. Po litanijah je stopil čg. Vovk na prižnico, ki nam je v lepem govoru posebno poudarjal, kako moramo odpustiti svojim sovražnikom, za zgled nam je predložil, kako je odpustil naš Zveličar Jezus Kristus. Cerkev je bila nabito polna in bi g. župnika Vovka radi poslušali še in še. Po končanem govoru se je pa razvil sprevod z lučami, kakršnega Kovor še ni vi-

del in ga tudi ne bo. Tudi blagoslov je izvršil g. župnik Vovk, pri čemer je imel tudi kratek govor, v katerem je poudaril, kako naj gleda in se zbira vsa kovorska fara zmeraj okrog križa, prav kakor se je danes. Slavnost je zaključila skupna pesem „Kraljevo znamenje križ stoji“. — Za kongres se dobro pripravljamo in se nas bo udeležilo zelo veliko število.

Prireditve. Na belo nedeljo popoldne ob 3 se vrši na Izenkovem podu prireditve s petjem, deklamacijo in kratko igro. Vstop prost. Vabimo k udeležbi!

PREDDVOR

Igra. Ob prvi uprizoritvi Vombregarjeve veseloigre „Zlato tele“ na velikonočni ponedeljek moremo igravcem kakor tudi režiserju le čestitati. Igra je nekaterim tako ugajala, da jo žele še enkrat videti. Kljub temu, da je ta igra trd oreh za podeželske odre, je šla razen nekaj skupinski nastopov dokaj gladko preko odra. V začetku je igra malo težje umljiva, ki pa se od slike do slike bolj razpleta in drži gledavca v napetosti posebno v zadnji sliki, kjer pride do izraza vsa hinavščina, zavist in škodoželjnost. Igravci so v to igro vložili mnogo truda, zato pa obisk ponovitve te igre, ki bo na belo nedeljo ob 3 popoldne, priporočamo. Ker igra traja tri ure, naj si vsak preskrbi vstopnico za sedež, ki stane samo 6 Din.

Za shode pri nas ni zanimanja. To se je pokazalo ta teden. Pa že bolj vleče harmonika, če tudi gre kak stol v ropotarnico.

BESNICA

Evharistični križ. Malokdaj se kdo oglasi iz našega kraja, kakor da bi se v njem ne zgodilo nič posebnega. Pa vendar ni tako. Na veliki četrtek smo bili opozorjeni od g. konz. svetnika Pokorna na evharistični križ in fantje so se takoj dvignili, posekali mecesen v Rovniku in na veliki petek zvečer je že stal na jako vidnem prostoru pri „Kraljevem znamenju“, odkoder je krasen razgled daleč na okoli. Visok je 19 metrov, na vrhu je monstra, iz katere žari očarljiva električna luč daleč na okoli. Na belo nedeljo zvečer se bo slovesno blagoslovil v trajni spomin na evharistični kongres v Ljubljani koncem junija letošnjega leta. — Moške in fantje, ki ste se trudili pri postavljanju križa, udeležite se obenem z ženami in dekleti tudi blagoslova!

GORICE

Blagoslovitev evharističnega križa. Veliki petek zvečer ob 7 je bila v cerkvi pridiga o dušnem trpljenju Gospodovem na križu in litanije. Po litanijah se je razvrstila procesija s prižganimi svečami po vasi do evharističnega križa, ki je postavljen pred cerkvijo. Pred križem je zapelo vse ljudstvo prvo kitico „Kraljevo znamenje“, nato so tri deklice (Peručeva, Bohinjčeva in Mlinarjeva) deklamirale. Sledil je blagoslov in govor o sv. križu, nakar smo vsi s povzdignjenimi lučami obljubili zvestobo sv. križu. Potem je spet vsa zbrana množica zapela drugi dve kitici „Kraljevo znamenje“. Ta slavnost je našemu vernemu ljudstvu globoko segla v srce ter nam ostane v trajnem spominu. Na evharistični kongres se tudi pripravljamo ter se ga bomo v obilnem številu udeležili.

ŠKOFJA LOKA

Blagoslovitev evharističnega križa se vrši na belo nedeljo 28. aprila. Po Ave Mariji so v župni cerkvi slovesne pete litanije, nakar se razvije procesija po glavnem trgu po Grabnu in Spodnje trgu do križa. Vsi, ki se udeležijo procesije, naj imajo sveče ali pa baklje, ki se dobijo pri cerkveniku po 4 Din. Za razsvetljavo križa je naprošeno vodstvo elektrarne. Udeleži naj se te slavnosti vsa župnija, moški in ženske, cerkvene organizacije pa s svojimi pravnimi. Za stroške nabave križa se bodo nabirali prostovoljni darovi pred cerkvenimi vrati in na poti do križa. Priporočamo, da obilno darujete, ker se preostanek porabi za namene kongresa.

Vstajenje pri župni cerkvi na veliko soboto zvečer je bilo tako lepo, kot doslej še nikdar. Sijajna razsvetljava, udeležba raznih Marijinih kongregacij, vse z lučkami, naše vojaštvo, godba, množica duhovščine, pevski zbor, zastopniki celov, predstavniki oblasti in nepregledna množica ljudstva, to je bila zares manifestacija Premagavcu groba. Čim težji časi gre-

do čez nas, tembolj se oklepa ljudstvo svojega Boga, zavedajoč se, da je le v njem rešitev in zadovoljstvo. Ljudstvo vidi družine in posameznike, ki živijo le posvetnemu mamonu, da jih ne osreči, zato se še bolj oklepa vere in Cerkve in vsepovsod dela po geslu: Z Bogom za narod!

Za romanje na Trsat in izlet po morju ter ogled Zagreba je precej zanimanja. Med drugim želijo, da bi šli manj po morju kot lani, pa bi večkrat izstopili. Priporočamo, da se peljemo na Krk ter tam izstopimo, nato do Senja in tudi izstopimo, pa še pogledamo Bakar ali pa Kraljevico. Baje se že vrše pogajanja z železnico, da nam da same udobne vozove, kar je tudi potrebno za tako dolgo vožnjo. Prihodnjič več o tem.

SELCA

Kvačev študent. V dvorano Krekovega doma pridite na belo nedeljo gledat znano spevoigro „Kovačev študent“. Igral ga bo cerkveni pevski zbor iz Kranja, ki bo napravil izlet v našo dolino in ob tej priliki nastopil kot gost na našem odru. Začetek ob 3 popoldne.

Kap je zadel posestnico Ivano Leben r. Hamirhar, Grošelnovo mater. Po kratki težki bolezni je izdihnila v ponedeljek ponoči. Slovesen pogreb je bil 24. aprila zgodaj zjutraj. Sorodnikom naše sožalje, materi pa bogato plačilo pri ljubem Bogu.

Birma bo pri nas v petek 10. maja. Ze zdaj smo pričeli s pripravami, da bo naša dolina čim dostojneje sprejela prevzvišenega nadpastirja. Radi pomagajte in sodelujte, kjer koli bo treba!

„Zlato tele“. Z Vombregarjevo veseloigro smo zaključili sezono igranja. Igra je izpadla v splošno zadovoljnost. Pri starejših igravcih takoj spoznaš rutino in spretnost, zato so bile vse težje vloge dobro podane, pa tudi nekateri mlajši so se dobro obnesli. Ljudje so bili zadovoljni.

PODBREZJE

Spevoigro iz turških časov „Mlada Breda“ bo uprizoril cerkveni pevski zbor na belo nedeljo 28. aprila ob 3 popoldne v Gasilnem domu.

SPORT

Išče te sreča, um ti je dan, prid po darila, ak nisi zaspan! Kakor že rečeno, se bo to nedeljo 28. aprila vodila ljuta borba v viteškem streljanju, ki ga zaključuje tukajšnja strelska družina za Narodnim domom v Kranju, če bo pa grdo vreme, se vrši tekma na kegljišču z ma lokaliberskimi krogli. Tekmovalo se bo cel dan, zaključek bo točno ob 6, nato istotam razdelitev daril.

Ostro streljanje z vojaškimi puškami se prične dne 12. maja ob 2 popoldne na Struževem ter traja do 6 zvečer. Odslej se vrši to streljanje z vsemi kalibri vsako nedeljo od 2 do 6 v Struževem, kamor vas vabi odbor Strelske družine.

Gospodarstvo

Avtarkija

Nekaj glede zadrugištva

Ze v zadnji številki smo povedali nekatere naše nasvete, ki naj bi jih upošteval kmetijski minister pri izvedbi programa pospeševanja kmetijstva potom zadrugištva, kot to sedaj vlada na volivnih shodih razlaga. Navedli smo to že iz vzroka, da pozitivna stremljenja podpremo, pa čeprav so ta stremljenja izražena v času volitev, kajti kasneje bomo tudi zahtevali realizacijo, pa naj bi bila vlada ta ali ona.

Gotovo je, da naj bi se po vladinih izjavah moralo tudi kmetu pomagati, če govori ministrov razodevajo, da vidijo v zadrugištvu sedaj izhod iz položaja. Pri nas v Sloveniji je zadrugištvo kar lepo razvito in samo zadnja leta ni moglo napredovati. Vzrokov za zastoj pa nikakor ni iskati v zadrugištvu samem, ampak v političnih činitejih. Dokler so v Sloveniji vladale take politične razmere, da se je zadrugištvu pustilo svoboden razmah, tedaj je to zelo naglo napredovalo. Je sicer res, da to zadrugištvo ni bilo ravno preveč

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

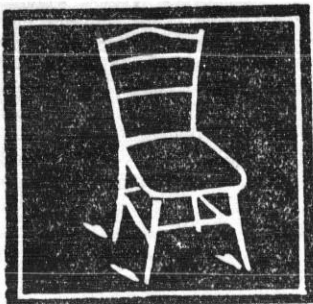

TIVAR OBLEKE

IZREDNA PRILIKA

DA POCENI OPREMITE SVOJE STANOVANJE

STANOVANJSKI STOLI
VRTNI STOLI
SKLOPNI STOLI
LEZALNI STOLI
ANGLEŠKI STOLI
VRTNE MIZE
VRTNI SKLOPNI FOTELJI
OBEŠALNIKI
VRTILJAKI
GOSTILNIŠKI STOLI
PISARNIŠKA OPREMA
OTROŠKO POHIŠTVO

TOVARNA **REMEC CO., DUPLICA** PRI KAMNIKU
PRODAJA SVOJE IZDELKE PO ZNIZANIH TOVARNIŠKIH CENAH.
NA SPLOŠNO ŽELJO SE TOVARNIŠKA PRODAJA PO ZNIZANIH
CENAH PODALJŠA DO 1. MAJA T. L.
PRODAJALNA V LJUBLJANI, KERSNIKOVA 7 (POLEG SLAMIČA)

skoncitrirano, ampak smo imeli več revizijskih zvez. Vendar pa kljub tej navidezni razcepljenosti in v tej dobi združništvo in s tem v njem združeno članstvo nikdar niti materialno niti duhovno ni toliko trpelo, kot pa zadnja leta, ko so nekateri politiki, ki jim je združništvo le politični šlager brez duha združne vsebine, začelo zagovarjati neko nasilno koncentracijo, po kateri bi se seveda morale tej koncentraciji ukloniti zadrage, ki ne podpirajo političnega kurza te skupine in koncentracije, kjer naj bi zavladali mesto pravih združnikov ljudje političnih stremiljenj na škodo svobodnega združništva.

Izkušnje dokazujejo, da so ta stremiljenja za politično koncentracijo propadla, ker pravi združniki niso hoteli pod svoj krov vsiljivih politikov. Zato tudi mi kot podporniki iniciativnega gospodarstva, v katerem naj svobodni narod svobodno gospodarsko deluje, nismo mogli take „koncentracije“ podpreti, pa čeprav znamo pravo, demokratično zamišljeno koncentracijo prav dobro ceniti.

Da bi moglo koncentrirano združništvo uspevati, je potrebno, da si začetno najprej njegove naloge, žal, da moramo ob tej priliki ugotoviti, da iz ust vladnih organov še nismo slišali definicije teh nalog, kar bi nam zelo olajšalo naše stališče. Radi tega smatramo za potrebno prositi, da se javnosti povedo naloge koncentriranega združništva in bo mogoče tudi kasneje točno analizirati načine, kako naj se združništvo koncentriira.

V zadevi koncentracije smo mi mnenja, da ideja nikakor ni napačna, če se bo koncentriranemu združništvu zagotovilo tudi tak vpliv na vodstvo agrarne, splošno narodne politike, kot to združništvu pripada. Saj bo s tem potisnjen v kot oni krog agrarcev, ki niti idejno ne živijo v združnem duhu, ampak v duhu velekapitalizma in monopolnega agrarnega gibanja. Njih uspehe na škodo države in naroda smo kaj bridko občutili pod zadnjimi vladami. Nasprotno smo si mnenja, da naj prosto združništvo sklepa in predlaga resolucije vladi, katera, če hoče biti demokratična in prežeta pravega združnega duha, jih mora smatrati za obvezne. Ker pa so tudi združne zveze zelo pestre, je pa treba tudi to pestrost upoštevati. Kaka „Gleichschaltung“ bo naletela vsekakor pri eni ali drugi zvezi na odpor, kajti sedanje formacije so zrasle sporedno z gospodarskim in deloma tudi ljudskim političnim gibanjem in katere ideje se ne dajo iz članstva kar nezadržno iztrgati. Vlada bo pri tem pač morala —

svobodo združništva štiti. Take združne zveze, ki bodo same svobodne in od vlade upoštevane in podpirane, take zveze bodo že same znale zastopati interese svojih združnikov v združnem duhu, kakor tudi se pogajati z zastopniki drugih zvez, če bi kdaj nastal kak spor. Da bi pa glavna združna zveza, ki dejansko že predstavlja koncentracijo, za katero se še nekateri love, mogla tudi politično nastopati v duhu združništva, pa ni treba drugega, kot to, da vlada sklepe upošteva in jih realizira. Še več! Prav bi bilo, če bi vlada del uradnih agend izvajala preko glavne združne zveze in

v njej včlanjenih številnih zvez, slično kot to z velikim uspehom izvaja čehoslovaška vlada, kjer se baš radi take politike ne razvija samo kmetijstvo, ampak tudi združništvo in obenem tudi celokupno gospodarstvo. Niti enemu praktičnemu Čehu ali Slovaku ne pade na misel, da bi izvedel kako „Gleichschaltung“, ko ve, da bi vsak tak poskus propadel ali bil vsaj škodljiv združni ideji in s tem tudi državnemu gospodarstvu. Mi smo včasih slišali iz českih združnih vrst, da so se pod dobo dr. Kreka in še pozneje Čehi k nam hodili učiti, če smo pa pri nas zadnja leta, in to ne po krivdi združnikov, zaostali, ali ne bi bilo dobro, da Čehi posnemamo vsaj v tej dobri lastnosti, da kar je dobrega, naj se pusti na miru in le še dobro z dobrim utrdi. Ne omejevat združnega gibanja, ne nasilna „Gleichschaltung“, ampak razširitev združnega duha. Taka koncentracija in tak združni gospodarski duh se naj izvede, pa bo po našem mnenju v prid države.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0:50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. F. Azmana.

15.000 Din gotovine iščem. Vknjižba na prvo mesto. Ali pa prodam posestvo na Gorenjskem. Naslov v upravi.

V najem se da hiša s trgovskimi lokalom, stanovanjem in vrtom. Naslov v upravi lista.

Trgovske lokale, pisarne, skladišča in delavnice oddam takoj stalnim in sigurnim strankam. Pismene ponudbe na Peter Mayer, Kranj.

Konj napredaj, lahek, star 5 let. Naslov v upravi lista.

Kanarček se je zatekel. Dobi se v Cojzovi cesti št. 10, pritličje.

Iščem vajenca ali vajenka za brivsko obrt. Prednost imajo iz boljših krščanskih družin. Naslov v upravi lista.

Stavbne parcele proda g. Karel Schindler in sili parcela v izmeri cca 2500 kv. m blizu kolodvora ob cesti na Gorenjo Savo, 1 parcela v izmeri cca 2800 kv. m med vrtom g. Frana Majdiča in vrtom g. ravnatelja Cesna v Kokriškem predmestju. — Informacije se dobe pri g. Gorjancu v Kranju.

Usnjarska in čevljarska zadruga

Runo

r. 3. 30. 3. v Tržiču

priporoča sledeče lastne in zato najcenejše izdelke:

ovčine v raznih barvah,
kozine za pletene sandale
usnje za površnike,
boks, ševro, juhtovino,
galanterijsko usnje itd.
Obiščite nas!

Ljubitelji narodne noše!

Pasove, broše, uhane i. t. d. dobite najceneje v veliki izbiri pri

B. Rangus

Kranj

Istotam velika izbira ur, zlatnine in srebrnine po priznanih nizkih cenah. Pred nakupom pridite in si oglejte sami in prepričali se boste! Popravila se strokovno točno izvrše. Kupujem staro zlato in srebro. 1. zlatarska delavnica na Gorenjskem.

Pri Jazbecu

Sportni sukajči po Din 38.—

Dečki jopiči po Din 35.—

Obleke za dečke in moške po cenah brez konkurence. Vsakvrstno blago za obleke. — Srajce v veliki izbiri za dečke in moške od Din 15.— dalje. Kravate, lepa izbira po Din 8.—.

Vsakvrstno spodnje perilo, nogavice itd. — Klobuki v veliki izbiri, cene brez konkurence!

Albin Jazbec-Kranj

FOTOGRAF

ROVŠEK ŠTEFAN

V KRANJU, COJZOVA CESTA ŠT. 4. (PRI POKOPALIŠČU)

SE PRIPOROČA VSEM ZA OBILEN OBISK, ZA VEČJE SKUPINE PRIDE TUDI NA DOM BREZPLAČNO, IZVRŠUJE VSA AMATERSKA DELA V NAJKRAJŠEM ČASU IN IMA V ZALOGI FOTOPOTREBŠČINE VSEH ZNANIH TVRTK

Zakaj so čevlji, kupljeni v trgovini Franc Strniša - Kranj najboljši?

Zato: 1. ker je domače ročno delo,
2. ker je blago za čevlje prvovrstno!
Kar je najvažnejše, je to, da so kljub dobri kakovosti cene nizke!
Kupite tudi Vi za veliko noč čevlje v naši trgovini!

Za uspešen napredek v obrti in trgovini

Vam najboljše koristi dobra reklama s plakati, letaki in prospekti, katere Vam napravi najcenejše in v najmodernejši tiskarski tehniki

Tiskarna Tiskovnega društva v Kranju

Halo!

Zapomni si, da dobiš najboljše novo kolo le pri znani domači tvrtki

IVAN BITENC — KRANJ

trgovina koles in splošno ključavničarstvo

Isto tam Vam napravimo štedilnike, vrtno ograje i. t. d. Vsak, kdor le enkrat kupi v naši trgovini, ostane stalni odjemalec.

Trgovina: Vidovdanska 11 (poleg gimnazije)
Delavnica: Gasilski trg 7 (pod velbom)

Halo!

Jeglič Rudolf

KAMNOSESTVO
IN KIPARSTVO

K R A N J

Kamnosestvo za marmor in granit s strojnim obratom, stavbno kamnosestvo in kiparstvo. Spomeniki, grobnice. Plošče za oprave iz raznih vrst marmorja. Plošče za električne instalacije. Umetni kamen, cementni izdelki, stopnice, cevi, graniti, plošče iz raznih vrst granita. Načrti, proračuni.

NAGROBNI SPOMENIKI po najnižjih cenah.